

KYRKNYTT

Tidningen om

LIVSFRÅGOR OCH KRISTEN TRO

från Svenska kyrkan i Karlstads stift

Val fri het

VEM RÖSTAR DU PÅ?
Kyrkan behöver din röst den 17 september

KOMPASS MED CIVILKURAGE
Anders – en förebild som gör skillnad

3
2017

Bild: Hans Kvarnström

Följ Dagdroppar på instagram eller bloggen <http://universitetskyrkankarlstad.blogspot.se> om du vill se fler

Vi kan se!
Vad ser vi?
Varandra?
Oss själva?

Tänk annorlunda!

Jag arbetade under en period som bibelforskare. Och det var två saker som slog mig på ett tidigt stadium: Det finns för det första ingen bok som det forskats så mycket kring som Bibeln. Och det finns för det andra inte någon bok som forskare kan vara så oense om som just Bibeln. Men det finns faktiskt en sak som alla forskare som jag läst är överens om: Jesu huvudbudskap var "Omvänd er, Guds rike är nära".

Och det är orden "omvänd er" jag finner intressanta. På grekiska – det språk som Nya testamentet är skrivet på – betyder det ordagrant översatt "Tänk annorlunda". För det var just annorlunda Jesus tänkte. Följ inte strömmen, tänk inte som alla andra. Mycket av hans budskap och hans mest kända liknelser handlar också om detta, att byta perspektiv, att våga tänka annorlunda.

Temat för detta nummer av Kyrknytt är valfrihet. Och valfrihet är något vi människor tycker om. Men vad gör vi med vår valfrihet? Hur tar vi ansvar? Och när vi utnyttjar vår valfrihet, vågar vi gå mot strömmen, göra det obekväma?

Våga tänka annorlunda! Våga se vad som händer i det som händer.

"Omvänd dig, Guds rike är nära." ●

SÖREN DALEVI
biskop i Karlstads stift

DÄRFÖR FÅR DU KYRKNYTT

Kyrknytt betraktas som samhällsinformation och distribueras av posten till alla hushåll – på samma sätt som information från politiska partier, landsting, kommuner och andra religiösa organisationer. Det innebär att även den som undanbett sig reklam får tidningen i brevlådan.

Vi önskar er som blir nyfikna på innehållet en stunds god läsning! Hör gärna av er med kommentarer, frågor och tips på vad ni framöver vill läsa mer om.

MEJLA MIG

cecilia.hardestam@svenskakyrkan.se
eller skriv till Karlstads pastorat,
Cecilia Hardestam,
Västra Kyrkogatan 5,
652 24 Karlstad

Cecilia Hardestam,
ansvarig utgivare och
redaktör

LÄS mer artikelmateriel på
www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/kyrknytt

Tidigare nummer hittar du på
www.svenskakyrkan.se/karlstadspastorat/kyrknytt

KYRKNYTT

Karlstads pastorat
Västra Kyrkogatan 5, 652 24 Karlstad

ansvarig utgivare och redaktör
Cecilia Hardestam 054-14 15 32
cecilia.hardestam@svenskakyrkan.se

redaktionsråd
Charlotte Hartwig Lund, Louise Hedström,
Marie Lundström, Helena Söderqvist och
Greta Sjöbom

grafisk form
Maria K-Back, Whiter Shade

tryck
LÖWEX Trycksaker AB, Växjö
ISSN 2001-6212

Svenska kyrkan

Vilken fråga är viktigast i valet den 17 september?

I Karlstad stift ställer tio nomineringsgrupper upp i höstens val till stiftsfullmäktige och kyrkomöte. För att ringa in vad som skiljer dem åt har Kyrknytt bett en representant för varje grupp att svara på nio frågor och pricka in sig på diagrammet nedan. Vem väljer du?

text HELENA SÖDERQVIST bild ØYVIND LUND

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (POSK)

VÄRNA MÄNNISKOVÄRDET

"Att människor ska ha en relation till kyrka och kristen tro. Kyrkans undervisning och värnandet av människovärdet är centralt." Niklas Grahn

Frimodig kyrka (FK)

FÖRÄNDRA GENOM JESUS

"Kyrkan behöver berätta mer frimodigt om honom. Evangeliet kan förändra människor och samhälle." Thomas Holmström

Fria liberaler i Svenska kyrkan (FISK)

PARTIPOLITISKT FRI KYRKA

"En öppen och fri folkkyrka, fri från stat och partipolitisk påverkan. Kyrkan ska vara mer utåtriktad och tillgänglig för alla." Peter Westlund

Miljöpartister i Svenska kyrkan (MPSK)

HÅLLBARHET OCH HELHET

"Kyrkan ska var föregångare och ledstjärna i att skapa ett hållbart samhälle. Skapelsens helhet får inte glömmas bort." Lars-Ola Westerlund

Sverigedemokraterna (SD)

BEVARA KYRKANS KULTURARV

"Vi vill också ha mer fokus på mission och stöd till församlingar för att driva kyrkans kärnfrågor." Anders Ahl

DESSA SKA BESTÄMMA
Troende och kyrkligt engagerade

FÖRHÅLLANDE SAMTIDEN
Värna tradition, ärvd lära och trohet till Bibeln

Förändra och göra kyrkan mer relevant utifrån nutids-människans behov

Öppen kyrka (ÖKA)

KYRKA I NUTID

"Svenska kyrkan ska vara en kyrka i nutiden där alla känner sig välkomna, bekväma, sedda och uppskattade." Sigge Andreas Widekär

Kristdemokrater i Svenska kyrkan (KR)

MEDLEMSVÅRD

"Öka dop och konfirmation och utveckla kommunikationen så att utträdena minskar. Vi ska berätta vad kyrkan gör och står för." Stig Arne Persson

Intresserade medlemmar – oavsett kyrkligt aktiva eller ej

Borgligt alternativ (BA)

VÄRNA VALFRIHET

"Att kyrkans arbete ska utgå från församlingar och pastorat. Friare församlingstillhörighet, man ska kunna välja sin församling." Margareta Nisser Larsson

Centern (C)

ÖPPEN FOLKKYRKA

"Att Svenska kyrkan förblir en öppen nära folkkyrka som finns för människor i både glädje och sorg." Benny Ahremark Persson

Socialdemokraterna (S)

ALLAS LIKA VÄRDE

"Att skapa en öppen folkkyrka som har plats för alla och står upp för allas lika värde, oavsett vilken tro man har." Inga-Lill Röhr

FOTNOT: Intervjuerna skedde i samband med sommarens stiftsfullmäktige i Karlstad. Nomineringsgrupperna fick ta del av frågorna en vecka i förväg och själva välja vilken förtroendevald som skulle representera gruppen. Hen fick efter intervjun oförberett pricka in sin grupp på diagrammet ovan.

Vem vill vad?

Se svaren på webben

Nomineringsgruppernas – "partiernas" – förtroendevalda har svarat på följande frågor:

1. Vilken sakfråga är viktigast för din nomineringsgrupp inför kyrkovalet i september?
2. Är det viktigt att medlemmarna röstar den 17 september? Varför?
3. Varför ska de rösta på dig?
4. Hur vill din nomineringsgrupp att kyrkoavgiften används? Rangordna de tre viktigaste områdena.
5. Hur ska gudstjänstlivet ska se ut i framtiden?
6. Vilket samhällsengagemang ska kyrkan ha?
7. Vad är Svenska kyrkans roll i ett mångkulturellt samhälle?
8. Kyrkan tappar medlemmar och får därmed mindre pengar att röra sig med. Vad vill din nomineringsgrupp spara på?
9. Hur ska kyrkan styras i framtiden?

Svaret på den första frågan ser du ovan, alla andra svar på svenskakyrkan.se/karlstadsstift/kyrkovalet

Intresset att rösta i kyrkovalet skulle öka om skillnaderna mellan nomineringsgrupperna blev tydligare. Grundproblemet är att det saknas skarpa konfliktlinjer.

Det menar Jonas Lindberg, som är präst, forskare inom religion och politik samt ledarskribent i Kyrkans Tidning. Han tycker att kyrkovalet behöver stärkas.

I Karlstads stift finns tio nomineringsgrupper att välja på i valet till stiftsfullmäktige och kyrkomötet. På församlingsnivå finns dessutom många lokala grupperingar och samlingslistor. Totalt i stiftet ställer 103 nomineringsgrupper upp till 31 enheter.

Med namn som Kyrkans vänner, Aktiv kyrka, Öppen kyrka, Kyrkans väl, Frimodig kyrka är det långt ifrån lätt att greppa eventuella skillnader. Vem vill vad?

Jonas Lindberg har på ledarplats i Kyrkans Tidning argumenterat för att nomineringsgrupperna ska ges större utrymme i kyrkliga sammanhang för att berätta om vad de vill. Han föreslår en kyrkopolitikens Almedalsvecka.

– Alla tjänar på att veta var nomineringsgrupperna står, menar han.

Dels skulle medlemmarna se en större anledning att rösta, dels skulle kunskapen om vad de röstar på öka.

– Allt som kan bidra till ett bättre beslutsunderlag borde vara välkommet, tycker han.

Utfrågningar och presentationer av kandidaterna skulle öka både intresse och insyn.

– Vi behöver säkra att det bli vettiga människor invalda i de beslutande församlingarna, säger Lindberg.

Möjligheten att kryssa tre personer på varje valsedel finns, men det förutsätter att väljarna vet vilka de förtroendevalda är och vad de står för. ●

Artikeln fortsätter på
www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/kyrknytt

För få konflikter, kvinnor och unga i kyrkan?

text HELENA SÖDERQVIST bild ØYVIND LUND

Kvinnor och unga är i minoritet inom kyrkans beslutande församlingar. Det behövs fler som engagerar sig om folket ska styra.

– Fråga! Det är första steget till förändring, menar Birgitta Halvarsson (S) och Inger Axelsson (BA), som båda tagit sig till den kyrkopolitiska toppen.

Karlstads stift har som enda stift i landet två kvinnor som vice ordförande i stiftsstyrelsen, Inger Axelsson, Borgerligt alternativ och Birgitta Halvarsson, Socialdemokraterna. Inför förra årets biskopsval fick den styrelse de leder mycket uppmärksamhet för nya och öppna arbetsmetoder, bland annat lades intervjuer och provpredikningar ut på sociala medier. Syftet vara att engagera fler stiftsbor och göra valet mer demokratiskt.

Skulle inte kyrkovalet kunna hanteras på samma sätt?

– Det är kanske lite lättare att skapa intresse för ett biskopsval, men visst. En folkkyrka behöver styras av folk, bredden måste spegla medlemmarna och valdeltagandet öka, anser de.

I kyrkans olika verksamheter dominerar kvinnorna. Det gäller allt från körer till besöksgrupper. Men i styrelserummen, där besluten om pengarna tas, är männen i tydlig majoritet. I två av tre fall är ordföranden en man. Ett vardagligare exempel är när Kyrknytt bad nomineringsgrupperna på stiftsnivå att svara på frågor om innehållet i politiken (se sidan 3), då valde åtta av tio att låta en man representera gruppen.

Kyrkostyrelsens senaste jämställdhetsskrivelse bekräftar bilden. Kvinnorna har till och med förlorat mark på flera områden. Andelen kvinnliga ledamöter i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse och kyrkoråd har sjunkit.

– Först och främst handlar det om att fråga kvinnor om de vill ställa upp, säger Birgitta Halvarsson.

Viss stöttning kan behövas, män är mer benägna att tacka ja, tror Inger Axelsson. Sen är det få som går direkt in och tar plats i de utskott där makten finns. Både Inger och Birgitta har lång politisk erfarenhet och det har hjälpt dem, tycker de. Men argumentet att det är svårt att få kvinnor att ställa upp duger inte. De tror att det istället handlar om att ingen på allvar ställer frågan.

Sen måste ju männen lämna plats också. Inför kommande val minskar till exempel antal platser i stiftsfullmäktige från 81 till 65. Fler unga, fler kvinnor, fler med utländsk bakgrund behövs för att spegla kyrkans medlemmar. Då kan inte alla sitta kvar på sina platser.

– Att kryssa fram kandidater är ett sätt för medlemmarna att styra representationen. ●

Artikeln fortsätter på

www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/kyrknytt

Isabella Persson och Kim Sanfridsson från Svenska kyrkans unga tycker att någon måste föra barn och ungas talan i fullmäktige.

– I en demokrati måste alla röster finnas representerade. Och därför är vi här på frivillig bas, säger de.

Den 17 september är det kyrkovalet. Alla som tillhör Svenska kyrkan och fyllt 16 år får rösta. Det innebär att 5,2 miljoner av kyrkans 6,1 miljoner medlemmar kan vara med och påverka hur kyrkan ska utvecklas.

Kyrkovalet – allt du vill veta!

Du väljer till tre olika nivåer

Kyrkofullmäktige – det lokala valet

Varje medlem väljer till kyrkofullmäktige i den församling eller, om församlingen samverkar med andra församlingar, i det pastorat man bor. Kyrkofullmäktige bestämmer hur pengarna ska användas och vilken verksamhet som ska finnas i församlingen. Till exempel för barn och unga eller hur kör- och konsertverksamhet ska se ut.

Val till stiftet, regionalt

Svenska kyrkan är indelad i 13 stift. Dalsland och Värmland bildar tillsammans Karlstads stift. Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ. Stiftens främsta uppgift är att stödja församlingarna i deras verksamhet och förvaltning. På stiftskansliet finns experter inom olika områden som kan bidra med kunskap i till exempel kyrkoantikvariska frågor, ekonomi, skogsförvaltning, kommunikation med mera.

Val till kyrkomötet, nationellt

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ med 251 ledamöter. De sammanträder i Uppsala två gånger per år och beslutar om kyrkans gemensamma och övergripande ärenden. Kyrkomötet behandlar också hur kyrkan ska arbeta med till exempel klimatfrågan och vilka psalmer som ska finnas i psalmboken.

Kyrkans "partier" heter nomineringsgrupper

Sedan kyrkan och staten skildes åt år 2000 sköter kyrkan själv sina demokratiska val.

Av praktiska och pedagogiska skäl går det till på ungefär samma sätt som i de allmänna valen. Men en del skillnader finns, bland annat får 16-åringar rösta.

En annan viktig skillnad är att i kyrkovalet heter det inte "partier" utan nomineringsgrupper. Vissa är partipolitiskt obundna, andra hör ihop med riksdagens partier och har samma namn som dessa.

I Karlstads stift ställer tio olika nomineringsgrupper upp till kyrkomötet och till stiftsfullmäktige (se sidan 3).

På den lokala nivån finns andra nomineringsgrupper än på regional och nationell nivå. Församlingarnas olika nomineringsgrupper finns presenterade på:

www.svenskakyrkan.se/kyrkoval

Där finner du också mer information om valet.

Att rösta betyder att man påverkar kyrkans utveckling. Alla medlemmar har samma möjlighet.

ANNAT BRA ATT VETA

I valet väljs de personer som ska få förtroendet att styra kyrkan de kommande fyra åren. Det går att personrösta, men att stryka namn går inte. Tre kryss per valsedel får sättas ut.

Direkta val sker till kyrkofullmäktige i församlingen eller i pastoratet, till stiftsfullmäktige i stiftet och till kyrkomötet på den nationella nivån.

Valsedlarna har tre färger, vit för församlingen, rosa för stiftet och gul för kyrkomötet.

Vilken vallokal som är aktuell i respektive församling framgår av det röstkort som skickades ut i slutet av augusti. Det går också att förtidsrösta eller att rösta med bud. Information om hur det går till finns på röstkortet och på www.svenskakyrkan.se/kyrkoval

FOTO: MAGNUS ARONSSON/KON

Här hittar du rätt

Vad händer i kyrkan? Har du frågor om medlemskap, dop, begravning, konfirmation eller vigsel?

HITTA DIN FÖRSAMLING VIA DATORN

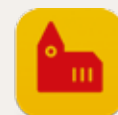
Du hittar din församling genom att fylla i din fullständiga adress på www.svenskakyrkan.se/sokforsamling. Därefter klickar du dig vidare till församlingens sidor för att se telefonnummer, aktiviteter och så vidare. Du kan även skriva in svenskakyrkan samt din ort i sökfönstret på din webbläsare.

HITTA TILL KYRKAN MED TELEFONEN

Gratisappen Kyrkguiden hjälper dig att hitta till kyrkan med mobiltelefonen. Här kan du också se vad som händer i kyrkorna och planera in sånt som du inte vill missa. Sök via karta eller kyrkans namn. Se www.svenskakyrkan.se/appar

SÖK INFORMATION

Det finns också mängder av information på Svenska kyrkans webbplats. Gå in på www.svenskakyrkan.se och skriv in vad du vill veta mer om i sökrutan, till exempel medlem, dop, sorg eller begravning.

A portrait of Anders Kompass, a middle-aged man with light brown hair, smiling slightly. He is wearing a dark blue turtleneck and a blue textured jacket. In the background, there is a large, dark, abstract sculpture of a bird with spread wings on a tall, light-colored pedestal. The scene is outdoors with green grass and trees in the distance.

Karlskogabördige ämbetsmannen
Anders Kompass har gett civilkuraget
och rättvisepatoset ett ansikte.
Den kristna tron gav modet att gå mot
strömmen och stå upp för sanningen.

Han vågade följa sitt samvetes kurs

Alla behöver en inre kompass.
Men kanske också en yttre som heter Anders.
När FN svek de sexuellt utsatta barnen, var han
den ende som vågade visa på sanningen.

----- text PETTER KARLSSON bild OLLE HALLSTRÖM -----

När han berättade att lillebror drunknat som fyraåring i en småländsk sjö drog psykologen i Genève en snabb slutsats:

”Jaha, det är därför du reagerade så starkt för de utnyttjade barnen i Centralafrikanska Republiken. Det handlar i grunden om sorgen över din egen bror.”

Men Anders Kompass stryker pojkluggen ur pannan och säger att han hoppas att det faktiskt är på ett annat vis.

– Helt klart ligger tragedin som hände när jag var nio i mitt undermedvetna och spökar. Men jag vill ändå tro att mitt engagemang också beror på att jag faktiskt har ett samvete.

Grundat av föräldrarnas lågmälda uppföstran, till exempel. Åren som elevkårsordförande, ungdomsassistent, broderskapare och scoutledare. Frivilligarbetet hos de fattiga indianerna i Guatemala när han var 20.

Men kanske inte minst den kristna tro han sällan velat skylta med, men som otvivelaktigt gett honom en inre kompass när det gäller de stora moral- och livsfrågorna.

Ja, där kom ordet igen.

För sällan har väl någon offentlig person varit så i samklang med sitt eget efternamn.

NÄR FN SVEK SINA YNGSTA medlemmar (se bakgrund nästa sida) var det en svensk Kompass som visade kursen tillbaka mot de ursprungliga idealen. När kollegorna i Genève gick på grund i ett hav av feghet, valde lotsarnas avkomma en annan farled.

– Farfars farfar tog namnet. Min släkt är full av

halländska sjökapten, fiskare och båtsmän. Min pappa Arne läste däremot på Hermods till ingenjör. Startade en liten firma, byggde vägar, broar och vattenreningsverk. Var ständigt ute på jobb.

Är det av honom du ärvt din plikt-känsla?

– Ja, men kanske ännu mer från mamma Märta. Morfar var gammal socialdemokrat i Arboga och mamma slussades tidigt in i arbetarrörelsen. Lärde sig ta ansvar och att inte ligga andra till last. Man skulle alltid göra rätt – och göra rätt för sig.

Gamla hederliga svenska ideal?

– Ja, båda mina föräldrar var barn av folk-rörelsen. De visste var de kom ifrån och vad de slogs emot. De hade sett fattigdomens och spritens verkningar. Men också hur man tillsammans kunde skapa ett bättre samhälle. Klart det präglade mig.

Säger han samtidigt som han vecklar upp sin långsmala, kostymklädda kropp i fikets mjukaste fåtölj och insisterar på att själv få bjuda på fikat.

Rösten är mild. Leendet brett. De nötbruna ögon som för två år sedan mest tycktes utstråla en sorts helig vrede, har numera en högst harmonisk glans.

– Jag förvånas och övervåldigas över hur många som faktiskt kommer fram på gatan och säger något vänligt. Att jag tydligen har inspirerat många. Men också hur många unga som säger att de själva är rädda för att säga vad de faktiskt tycker. Att konkurrensen om jobben blivit så tuff, att man hellre tiger. Det gör mig bekymrad.

Jodå, han fick ibland vika ner sig som ung,

han också. Som 16-åring drev Anders Kompass något som kallades Fredagsklubben i Martin Luthers församling i Halmstad. Han bjöd en dag in den unga fängelseprästen Caroline Krook från Lund. Det blev minst sagt ett herrans liv.

– På den tiden präglades stiftet av kvinnoprästmotståndare som Giertz och Gärtner. Jag blev uppkallad till kyrkoherden som sade sig inte ha ”sovit på flera nätter”. Nu hade han talat med Gud, sa han, och kommit till slutsatsen att jag måste ringa Krook och lämna återbud. Det tog mig väldigt hårt.

KANSKE VAR DET där Anders Kompass bestämde sig för att hädanefter stå rakryggad hur hårt det än stormade, han vet inte riktigt.

Däremot minns han hur flyktingströmmen från Latinamerikas militärdiktaturer omsider nådde hans nya studiestad Uppsala och fick honom att längta efter en större utmaning än prästyrket.

Snart befann sig ingenjörens son som draglok för ett jordbrukskooperativ i ett Guatemala präglat av fattigdom, rasism och våld.

Och insåg snabbt att han trivdes utmärkt.

– Det var en tuff miljö, det är sant. Jag sov på en säng i en kaffebodega i en indianby utan elektricitet. Tvättade mig i en bäck och hade 500 meter till latrin. Led av alla möjliga maginfektioner. Men mötte samtidigt de underbaraste av människor.

Det märkligaste var att han kände igen dem.

– Jag minns ögonblicket när det slog mig: ”Men herregud, José är ju precis som Simon hemma i Småland!” Bonden på granngården

i Tannåker vid sjön Bolmen, där jag bodde tills jag var elva, hade också plöjt med arbetshästar, handmjölkat och hässjat. Jag insåg hur lika människor faktiskt är runt om i världen.

20-åringen, vars kunskaper om det nya landet dittills mest handlat om att lära sig sjunga Evert Taubes "Sololå", fann sig plötsligt behövd.

– Jag satte upp ett enkelt bokföringssystem och fick indianerna att våga investera i en liten pickup. Blev själv körskollärare för två killar som transporterade bananerna till marknaden utan dyra mellanhänder. Byns högsta önskan var att få en egen skola. Även det kunde jag hjälpa till med via stipendier när jag återvände hem.

MEN EN LIVSLÅNG KÄRLEK VAR FÖDD. Åren i Centralamerika skulle bli många.

Här byggde Anders Kompass upp kontor för mänskliga rättigheter och jobbade för Diakonia, UD och FN.

Här blev han åter förälskad, för 15 år sedan, i sin italienska kollega Flaminia Minelli – samtidigt som han avslöjade arméns inblandning i en väpnad strid mellan gerillan och paramilitären som dödade mer än 100 civila i Colombia. "Arméns värsta fiende" kallades han då.

Tre år tidigare hade samma sanningspatos fått landets utrikesminister att skälla ut honom efter noter.

– Jag trodde han skulle få hjärtinfarkt. Samtidigt insåg jag att mannen var helt slut psykiskt på grund av situationen i landet. Jag föreslog att vi skulle sätta oss ner i lugn och ro, och så sedan: "FN är ingen stark organisation. Vi kan inte stoppa stora skeenden, men vi kan i alla fall säga sanningen."

Många år senare, när FN-skandalen rullades upp, kom stöd från just de regeringar han en gång så hårt kritiserat.

– De sa till FN: "Varför gör ni så här mot Anders? Han kom alltid med obekväma sanningar till oss, men vi lärde oss uppskatta det."

Är FN fortfarande en bra idé?

– Ja, en bra idé är det. Men det är farligt om man isolerar sig på ambassader och kontor. När jag jobbade för FN lovade jag mig själv att minst två dagar i veckan vara ute i fält och träffa människor.

Hur dåligt mädde du när det stormade som värst?

– Det fanns både nätter och dagar som var väldigt svåra. Men utan stöd från familj och vänner hade det varit ännu mycket tuffare.

Är du bitter över hur du behandlades?

– Arbetar man med mänskliga rättigheter får man inte ha anlag att bli bitter. Verkligheten är alltid värre än man tror. Och samtidigt blir jag hela tiden inspirerad av de människor jag möter.

NAMN: Per Anders Gunnar Kompass

FÖDD: 25 augusti 1955 i Karlskoga

FAMILJ: Hustrun Flaminia Minelli 45, sonen Martin 31, ingenjör, bosatt i London

BOR: Lägenhet på Kungsholmen i Stockholm

YRKE: Tjänstledig från FN. Sakkunnig på UD i frågor som rör Latinamerika

ÄTER: "Min hustrus italienska mat"

DRICKER: Vatten, lättöl och juice

LYSSNAR: På "Gomorrön världen", "Studio Ett" och "Konflikt" i P1 och Sting, Leonard Cohen, Bo Kaspers Orkester, Sophie Zelmani i stereon

LÄSER: Just nu Per Svenssons bok om Luther. "Och sedan jag tilldelades Stig Dagerman-priset blir det förstås också mycket böcker av honom"

SER: BBCs nyhetssändningar

AKTUELL: Skriver just nu en självbiografisk bok

BAKGRUND

I juli 2014 fick Anders Kompass en rapport som avslöjade att franska FN-soldater begått sexuella övergrepp på barn mellan 8 och 15 år i Centralafrikanska Republiken.

När han valde att informera Frankrikes regering blev han utfryst och smutskastad av sina chefer på FNs högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) i Genève. Han påstods ha brutit mot FNs regelverk genom att lämna ut hemlig information till utomstående.

FNs generalsekreterare Ban Ki-moon tillsatte efter extern press en utredning som i december 2015 friade Anders Kompass från alla anklagelser.

Och av Dag Hammarskjölds exempel?

– Absolut. Han har alltid varit jätteviktig som inspiratör både som FN-chef, men också när gäller hans dialog, kamp och trosfrågor.

För att de liknar dina egna?

– Mina ligger inte alls på samma djupa plan som i Vägmarken. Men jag känner igen tvivlet, ensamheten, utsattheten och självkritiken.

Hade du stöd av din kristna tro när det stormade som värst?

– Mitt barndomshem var sekulariserat och som FN-tjänsteman talade jag aldrig om min tro. Men tron har funnits där sedan tonåren. Min ungdomsgrupp i Halmstad drabbades av en väckelse som för mig var positiv och inspirerande, utan att gå till överdrifter. Tron ger mig trygghet, inspiration och mod.

Vad betyder Kristusgestalten för dig?

– Hans budskap handlar ju mycket om det här vi just nu talar om. Det är utmanande, nästan revolutionärt. Jesus är en förebild när det gäller att vara den farliga sanningssägaren.

Varifrån kommer annars denna din oräddhet?

– Jag blev redan tidigt i mitt liv förvånad över hur lugn och stark jag blev inför svåra moment. Man såg tidigt upp till mig som en ledare. Jag fick respekt för att jag ansågs ärlig, hederlig och korrekt. Samtidigt har det alltid funnits ett mått av adrenalin där också. Jag skulle aldrig orka om jag inte... ja, gick igång på de där frågorna. Att det ständigt finns ett "Why?".

Ingen gör ett bra jobb för andra om han inte innerst inne njuter av det?

– Lite så. Jag minns när bistandsminister Lena Hjelm-Wallén besökte oss i Centralamerika och utbrast: "Här står ni och skrattar och bara har det bra!" För det stämde ju. Visst såg jag mycket ondska och elände, men samtidigt fanns spänningen, musiken och den svarta humorn.

HAN LER IGEN UNDER SIDBENAN; den här gången ursäktande. Mannen som gav civilkuraget, modet och rättvisepatoset en skarpskuren profil måste skynda vidare.

Jag frågar om det småborgerliga livet passar honom illa, och han säger, lika ärlig som alltid, att det nog är sant. Men antyder också att det vid sidan av de mänskliga rättigheterna gudskelov också finns... ska vi säga, animala, att tillgodose.

– I själva verket vet jag inte hur man lever ett vardagsliv, hur man faktiskt gör. I hela mitt liv har det aldrig varit skillnad på torsdag och söndag.

Du saknar striden?

– Jag gör kanske det. Som tur var har jag våra två cockerspaniels att ta hand om. Utan Toffee och Tina vet jag inte riktigt vad jag skulle göra på fritiden. De håller mig på tårna. ●

”Ta emot korsets tecken på din panna, på din mun och på ditt hjärta.”

Det är drop in-dop i Karlskoga kyrka och prästen Tomas Carlsson har just öst vatten över Agnes Susanne Dahlins huvud och därmed upptagit henne i kyrkans gemenskap.

– Vi såg annonsen och tyckte att det var ett bra tillfälle att få Agnes döpt och så kunde vi hålla det ganska enkelt, säger Kristin Dahlin, Agnes mamma.

För Karlskogas del är det fjärde gången man ordnar drop in-dop och hittills har man inte behövt vänta förgäves på dopkandidater. Den här lördagen hinner man förrätta tre dop under de tre timmar kyrkan erbjuder drop in.

----- text CECILIA AF JOCHNICK bild MARIA OBED -----

I doptoppen med drop in

Doptraditionen är stark i Karlstads stift, det vill säga Dalsland och Värmland. I Sverige toppar vi dopligan eftersom drygt 59 procent av antalet födda döps, ännu fler om minst en av föräldrarna är medlem i Svenska kyrkan, då döps nästan 80 procent.

Möjligen är också dopets popularitet en anledning till att behovet av drop in-dop finns tror komminister Daniel Pereyra som också medverkar vid drop in-dopet i Karlskoga.

– Under försommaren är det många dop och det blir fullbokat på alla tillgängliga tider. Då måste folk antingen vänta eller så kan de passa på när vi ordnar drop in.

Om ni likt reportern tror att drop in-dopet är någon slags snabbvariant, så har ni fel. Dopet sker helt enligt den vanliga förrättningsordningen och tar kanske en halvtimme sammanlagt per dopkandidat.

– Dopet är den viktigaste kristna handlingen, vi har ju missionsbefallningen: ”Gå ut och gör alla folk till lärjungar, döpa dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn”, säger Daniel.

Tre präster arbetar under dagen, Daniel och Tomas Carlsson turas om med dopen och Karolina Strandell Rongedal tar hand om registreringen. Före dopritualen får familjen också prata med den präst som ska förrätta dopet, om dopets innebörd och får också tillfälle att välja de två psalmer som inramar sakramentet.

– Vi kontrollerar också att de som vill döpas har svenska personnummer och inte är döpta förut, upplyser Daniel.

Han kan inte se att det är någon särskild grupp som använder sig av drop in-dopet och dagens tre kandidater uppvisar också en väldigt bredd.

Förut nämnda Agnes Dahlins dop liknar mest det traditionella eftersom hon passar i den erbjudna dopklänningen och familj och vänner finns med vid förrättningen, liksom Agnes två syskon Oskar och Elin.

– Det var ganska mycket jobb runt omkring när vi döpte Oskar och Elin, nu får vi en lika bra upplevelse på ett betydligt enklare sätt, säger pappa Fredrik Dahlin.

Familjen går upp för altargången i procession bakom korset och medan dopet pågår anländer nästa familj. Det är Thomas Pettersson och Ywonne Karlsson som kommer för att döpa sonen Linus, tre år.

– Linus storebror André var åtta månader då vi döpte honom men av olika anledningar har det inte blivit av att döpa Linus, säger Ywonne. Nu såg vi annonsen och tänkte att det passade oss bra.

Man kan tänka att de som utnyttjar drop in-dopet är mer aktivt kristna än de som följer traditionen och kanske mer gör det som en manifestaion för släkten.

– Nja, vi är nog inte så troende, vi tycker att barnen ska få välja själva när de är större men då blir valet att gå ur kyrkan i så fall, säger Ywonne.

Nu har slutpsalmen sjungits för Agnes och sällskapet bjuds till en av kyrkans korsarmar som för dagen gjorts om till servering. Här bjuder kyrkan på prinsesstårta och Agnes familj och vänner firar stillsamt medan nästa procession tågar fram mot dopfunten.

Linus är tyst men beslutsam, det är uppenbart att han tycker det är högtidligt att stå i centrum för ceremonin. Storebror André får hålla i dopvattnet och efter Befrielsebönen får även Linus korsets tecken på sin panna av Daniel.

En ny tårta har dukats upp och bröderna mumsar belåtet medan dagens sista dopkandidat anmäler sig för registrering.

– När vi adopterade Cindy tyckte vi att hon skulle få tid att akklimatisera sig här i Sverige ett år först, säger mamma Ingrid Nässén.

– När det året hade gått dog Cindys mormor och då sköt vi upp det igen och sedan har det inte blivit av.

Eftersom Cindy Olivia Ingrid Xinju Marianne hunnit bli tonåring ändras dopordningen från barndop till vuxendop, som inte skiljer sig särskilt mycket från barndopet, men nu får hon själv svara på om hon vill bli döpt till den kristna tron. Likt de andra nydöpta får hon också med sig ett dopljus hem innan hon kan bänka sig och hugga in på dagens sista prinsesstårta. ●

Tonåringen Cindy Nässén är dagens äldsta dopkandidat.

**LÄS
MER**

Grums och Färgelanda bäst på dop, läs mer på
www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/kyrknytt

Mer om dop på
www.svenskakyrkan.se/dop samt www.svenskakyrkan.se/dopsajten

Genom drop in-dop i Karlskoga kyrka får familjerna en smidig, stillsam och högtidlig dopceremoni.

Många fler fina bilder på
www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/kyrknytt

VAD ÄR VIKTIGT PÅ RIKTIGT?

text CECILIA HARDESTAM

Möjligheterna att kommunicera mångfaldigas, vi kan vara ständigt uppkopplade och när varandra allt snabbare. Men vad händer med människan i den digitala tidsåldern? Hur lever vi med alla nya möjligheter och utmaningar? Vilka val gör vi och hur vet vi vad som egentligen är viktigt? Här tipsar Kyrknytt om några övningar som kan hjälpa dig att upptäcka din egen inre kompass.

LIVET BESTÅR AV VAL MEN...

Vår tids stora valfrihet ger oss upplevelsen av att vi alla har chans att maxa livet; samtidigt som det ökar pressen att göra "rätt" val och får oss att skuldbelägga både oss själva och andra.

En psykologisk undersökning vid Stanford University har visat att då vi tänker på andra människor i termer av "val" så dömer vi dem hårdare. Går det människor illa – cancer, skilsmässa, arbetslöshet – undrar vi ofta vad de gjort för fel. Dagens alla självhjälpsböcker och terapiformer tar dessutom sällan hänsyn till de samhällsstrukturer som påverkar oss, som brist på jämställd- och jämlikhet till exempel. Och även om det inte är något fel att gå i terapi, gäller det att se upp så att inte allt blir ditt eget eller någon annans fel. ●

TIPS!

Tidningen Amos har listat fyra typiska tankefällor och hur du kan ifrågasätta dem:

- 1 "Om jag lyckas kommer jag att bli lycklig"**
Har det fungerat så hittills i ditt liv? Vi är ofta bara höga på upplevelsen av att ha uppnått något nytt ett kort tag. Därefter försvinner effekten och vi hittar nya saker att vantrivas med.
- 2 "Jag får inte den uppskattning jag förtjänar"**
Andras gillande kommer och går. De som lärt sig tona ned betydelsen av vad andra tycker brukar säga att det känns som en befrielse.
- 3 "Jag måste ha gjort något fel, eftersom min partner lämnat mig/mitt barn inte lyckas i skolan/jag blivit sjuk"**
Allt som händer är inte någons fel. Sökandet efter något att skylla på lägger många gånger bara sten på börda.
- 4 "Jag duger inte"**
När vi känner oss värdelösa beror det ofta på att vi jämför oss med andra eller fått liten bekräftelse utifrån. Men om vi alla, enligt grundtanken i kristen tro, har ett absolut människovärde behöver det inte ges oss utifrån – och kan heller aldrig tas ifrån oss.

LIVET SÖKER BALANS

De gamla kineserna menade att det måste finnas balans mellan allting: ljus/mörker, manligt/kvinnligt, aktivitet/vila, värme/kyla. Om balansen rubbas skapar det på sikt ohälsa, både inom de enskilda människorna och på planeten som helhet.

Om vi är alltför aktiva och inte ser till återhämtning, näring och vila riskerar vi att drabbas av utmattningstillstånd. På samma sätt skapar alla våra utåtriktade aktiviteter, produktion och transporter en överhettning av jorden.

Även de gamla grekerna talade om vikten av balans i livet. Balansen i en människas liv skulle bestå av lika delar aktivitet, aktiv vila och sömn.

Så för att hinna känna efter vad som är viktigt på riktigt är det även i vår tid en god idé att skapa balans mellan aktivitet och vila och leta efter sådant som ger själen näring. Saker som närhet, relationer, skapande... ●

TIPS!

Den amerikanske läkaren Robert Elliot har formulerat tre frågor som hjälpt att balansera livet:

Gravstenen

Vad vill jag bli ihågkommen för efter min död?
Att jag alltid var plikttrogen, en god ledare,
fin förälder eller något annat?

Sex månader kvar

Om jag bara hade sex månader kvar att leva:
Vad skulle jag då verkligen vilja göra, vad skulle
jag strunta i?

När gjorde jag senast något roligt?

Tänk efter och gör mer av det!

ILLUSTRATION PER HARDESTAM

*närvaro
tystnad*

*prövning
bekymmer*

hemlighet

*kärlek
uppståndelse*

FOTO HANNA MÅNSTEN/ICON

Andlig friskvård

Den gyllene *Gudspärlan*, kransens början och slut, berättar om den hemlighetsfulla närvaro som enligt kristen tro bär våra liv.

Jäkt och stress utmärker det moderna samhället. De sex *Tystnadspärlorna* påminner om den viktiga tystnaden, om att stänga av prestationskrav och tankar och bara vara.

Den pärlmorskimrande *Jagpärlan* riktar tanken inåt, till den vi är när yttre roller skalas bort och påminner om att vi är skapade till Guds avbild.

Den vita *Doppärlan* manar oss att våga börja om på nytt. Det är aldrig för sent.

Den sandbruna *Ökenpärlan* symboliserar motgångar, stunder då livet ter sig som en öken. Men att acceptera svårigheter är ett steg mot att besegra dem.

Den himmelsblå *Bekymmerslöshetspärlan* är livets rastplats. Här i lugnet närs livslust och livsmod. Bara njut.

De båda *Kärlekspärlorna* talar tillsammans om kärlekens förmåga att ge och ta emot samt om försoningens omöjliga möjlighet.

Den Gröna pärlan, växandets färg, lockar oss att besjåla tillvaron och värna skapelsen, miljön och varandra.

De båda *Hemlighetspärlorna* rymmer hjärtats innersta hemligheter och våra djupaste önskningar, önskningar vi kanske inte ens själva vet om.

Den svarta *Nattpärlan* står för livets tyngsta och mörkaste stunder – kriserna, döden och lidandet, som vi alla förr eller senare möter.

Den vita *Uppståndelsepärlan* är tecknet på att det goda segrar och kommer att vinna – oavsett hur mörkt det ser ut just nu.

Inspiration från www.verbum.se/fralsarkransen

LIVET ÄR FÖRÄNDERLIGT

Fastän vi någonstans vet att allt är föränderligt har vi ofta en orealistisk syn på livet. Det skall vara smärtfritt, löpa i de banor vi önskar och göra oss lyckliga. Men i varje människas liv finns perioder när det är tyngre och svårare: relationer avslutas, vi blir sjuka, någon vi älskar dör och lämnar oss ensamma.

Även om vi skulle vilja leva utan svårigheter är det just under perioder när vi provas som vi mognar och växer som människor.

Att vara här och nu "Blott en dag, ett ögonblick i sänder" som Lina Sandell skriver i psalm 249 hjälper när det är som mörkast. Vi kan inrikta oss på att klara denna dag, denna behandling, just detta möte. Framtiden vet vi inget om, det enda vi kan göra är att ta ett steg i taget. ●

TIPS!

Gör ett eget radband eller köp en färdig Frälsarkrans enligt Martin Lönnebos modell (säljs av Verbums förlag). I kransen finns lidandets svarta Nattpärla och prövningarnas Ökenpärla tillsammans med Kärleks-, Bekymmerslöshets- och Tystnadspärlor. Stanna upp, ta ett djupt andetag och rör vid den pärla du för tillfället behöver bäst.

Luther i tid & otid

Luther var en samvetsgrann hjälte, som med stor integritet stod upp för det han trodde på. Mycket av det som vi tar för givet i vårt samhälle i dag, till exempel allas rätt att kunna läsa och skriva, har sina rötter i hans tankar och idéer. Det är svårt att tänka sig eller förstå vårt samhälle i dag utan honom.

----- text SÖREN DALEVI bild SIMON BENGTSSON -----

Luther var en komplicerad och sammansatt person som slängde bläckhorn på Djävulen, spred antisemitiska texter och gjorde sig osams med de flesta. Hundratusentals människor miste sina liv på grund av hans felaktiga beslut.

Vilken av de bägge bilderna är sann? Ingen. Och båda.

LÅT OSS DOCK BÖRJA med något som inte är sant: den välkända anekdoten om bläckhornet, som Luther skulle ha kastat mot Djävulen när han översatte Bibeln i Wartburg. Det är en myt som kommer ur ett missförstånd.

När Luther i ett sammanhang skrev att han kastade bläck på Djävulen handlade det om hans bibelöversättning, där Luther med bläcket så att säga höll Djävulen på avstånd. Men dessa ord ledde till missförståndet att Luther bokstavligt skulle ha kastat ett bläckhorn på Djävulen... Luther gjorde en del knäppa handlingar under sitt liv, men han kastade inte bläck på Djävulen – annat än i bildlig bemärkelse. Dock säger det något om vår bild av Luther att det just är berättelser som den ovan som sprids om honom.

En annan vanlig missuppfattning är att vi svenskar "har Luther på axeln" och att det skulle förklara vår tråkighet. En märklig före-

ställning, med tanke på att Luther var en glad typ, som gärna sjöng och umgicks i glada vänners lag. Så vår svenska tråkighet får vi nog skylla på oss själva!

Samtidigt finns det problematiska drag hos Luther, som vi inte kan eller får blunda för.

Ett exempel på en sådan problematik är Luthers hållning till judarna. Luther hade ursprungligen en positiv syn på judendomen – något han 1523 uttryckte i boken *Jesus Kristus föddes som jude*. Här betonar Luther det självklara: att kristendomen kommer ur judendomen, och att judarna har rätt att vara judar. Men 20 år senare, 1543, med skriften *Judarna och deras lögner*, är bilden en annan.

I boken föreslår Luther att man ska "bränna upp deras [judarnas] synagogor och skolor", förstöra deras hus, samt "taga ifrån dem alla deras pengar och föremål".

VÅRT ATT NOTERA är att denna obehagliga bok av Luther gavs ut i Sverige 1934, och då med sådan framgång att man fick ge ut den i en andra utgåva...

Vad var det som hände med Luther mellan 1523 och 1543?

Jo, *Judarna och deras lögner* skrevs under en smärtsam period i hans liv. På hösten 1542 dör den älskade dottern Magdalena i hans händer, blott 13 år gammal; Lut-

her upplevde det som om något i honom själv dött och önskade sig själv döden.

UNDER DENNA PERIOD led han även av svår huvudvärk och svärmod, ja, somliga forskare menar att Luther under slutet av sitt liv drabbades av vad vi i dag skulle kalla "äldersdepression".

Han skriver, som vi såg ovan, fruktansvärda saker i boken. Tyvärr var han inte ensam i sitt förakt av judarna utan uttrycker i boken det som många intellektuella vid denna tid menade.

1500-talets stora humanist, Erasmus av Rotterdam, applåderade alla länder som utvisade judar, något som till exempel skett i Spanien 1494. Den ledande katolske teologen Johannes Eck var av liknande åsikt, eftersom han var övertygad om att judar ägnade sig åt ritualmord på kristna barn, en mytbildning som var vanlig inte minst i den antijudiska litteratur som cirkulerade under senmedeltiden.

DET SOM UTMÄRKTE LUTHER i jämförelse med samtiden var att Luther från början var positivt inställd mot judar, men sedan ändrade inställning. Detta kan ha att göra med hans besvikelse över att judarna inte ville omvända sig till den evangeliska läran, men kan även ha att göra med den vid denna

tid utbredda rädslan för turken.

Det Osmanska riket hade under sultan Suleiman växt sig till en supermakt. Belgrad hade erövrats 1521, Wien belägrats 1529 och fruktan för turken var stor. Antijudiska rykten menade att judarna ingått en hemlig pakt med turkarna, och att judarna finansierade dem.

LUTHER VAR MED ANDRA ORD ett barn av sin tid, och att vara jude i ett protestantiskt område under denna tid var vare sig bättre eller sämre än att vara jude i ett katolskt område.

Detta med judarna är ett bra exempel på hur varje tid så att säga kan hitta "sin" Luther.

Så kunde upplysningen göra Luther till hjälte, eftersom han år 1510, i det som har kallats den första pressfrihetsstriden, slogs för judars rätt att trycka judiska böcker samt pläderade för tolerans mot judar.

Detta drag blev också tydligt i boken *Jesus Kristus föddes som jude* från 1523. Men på samma sätt kunde nazisterna lyfta fram Luthers senare texter, och då framförallt *Judarna och deras lögner* från 1543, när de propagerade för förföljelse av judar.

Båda dessa hållningar fanns de facto hos Luther, men under olika tider av hans liv. Att helt oproble-

Luther och Bibeln

Bibeln var viktig för Luther. Stora delar av sitt liv ägnade han åt att läsa, översätta och kommentera Bibeln. När han mot slutet av sitt liv skulle summera de böcker han skrivit som han tyckte var viktigast för eftervärlden, var det just tre bibelkommentarer han lyfte fram. De övriga böckerna han skrivit tyckte han var "viktiga enbart för att förstå det historiska sammanhanget".

Som bibelöversättare var Luther duktig, och hans översättning kom att revolutionera och delvis skapa det tyska skrivspråket. Detsamma gäller för övrigt för den svenska översättningen av Bibeln, som kom ut redan 1526 (Nya testamentet) samt 1541 (hela bibeln). Plötsligt fanns en gemensam svensk bok tillgänglig i hela Sverige.

Översättningen kallades Gustav Vasas bibel, och dess påverkan på det svenska skriftspråket går inte att överskatta. Den anses därför vara den viktigaste bok som getts ut i Sverige.

matiskt lyfta ut Luther ur 1500-talet och placera honom i 2000-talet låter sig alltså inte göras.

När vi närmar oss Luther är det sålunda viktigt att se i vilken tid och i vilket sammanhang han levde och verkade. Vi kan helt enkelt inte bara plocka vår egen favoritluther, och blunda för de mörka sidorna hos honom.

När någon citerar Luther är det

viktigt att fundera kring: "Varför väljer den här personen att fokusera på just den här sidan hos Luther? Varför inte den här andra sidan?" För Luther kunde vara både en obehaglig person och en genial person. Samtidigt.

Det var han också själv fullt medveten om: det finns ingen teolog från denna tid som så tydligt skriver fram sin egen ofullkomlighet

och sina egna fel och brister.

Det var ju just denna insikt – att Gud älskar alla människor oavsett prestation eller fromhet – som hade lett fram till den reformato-

riska insikten att varje människa är syndare och rättfärdig, samtidigt.

När Luther talar om människan som "fattig och syndig" är det i högsta grad om sig själv han talar. ●

I NÄSTA NUMMER: Vad kan vi lära av Luther i dag?

HÄR KAN DU LÄSA MER OCH LYSSNA PÅ BISKOPENS POD:

www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/biskop-soren

www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift/han-hette-inte-luther

SKA DU RÖSTA I KYRKOVALET?

– Ja, så klart att jag ska rösta. Alla val är viktiga. Har man getts en möjlighet att påverka vill jag ta den. Jag är ingen aktiv medlem men när jag går till kyrkan så vill jag att den ska vara på ett visst sätt. Genom att rösta kan jag påverka i den riktning jag tycker om. Det är ett strå till stacken, och bättre än att inte rösta alls. Ju äldre jag blir desto viktigare tycker jag det är att försöka göra världen lite bättre, inte minst med tanke på barnen som växer upp.

Namn: Kikki Cannervik

Ålder: 32

Bor: Skoghall

Yrke: Fritidspedagog

Besökte en kyrka senast:

Satt nyss en stund i sjukhuskyrkan, min man är svårt sjuk. Jag brukar gå in där ibland.

Medlem för att: Det är naturligt, jag är kristen.

– Kruxet är att jag inte vet vad det innebär. Har aldrig riktigt satt mig in i kyrkovalet. Någon gång har jag nog röstat men jag har alltid ifrågasatt varför kyrkovalet inte hålls tillsammans med de allmänna valen. Då skulle jag ta reda på mer och rösta. Jag är bergsäker på att valdeltagandet skulle tredubblas om man fick göra valen samtidigt.

Namn: Nils Nilson

Ålder: 68

Bor: Säffle

Yrke: Pensionerad polis

Besökte en kyrka senast:

Tacksägelsegudstjänst i oktober med gamle Strandlund i Gillberga kyrka.

Medlem för att: Det är tradition. För mig är det viktigt att bevara och förvalta vårt kulturarv.

Namn: Christoffer Winberg

Ålder: 17

Bor: Mangskog

Yrke: Student, går på gymnasiet.

Besökte en kyrka senast: Min systersons skolavslutning i Mangskogs kyrka.

Medlem för att: Jag är döpt och det är jag glad för, även om jag inte är religiös.

– Jag har aldrig hört något om kyrkovalet och visste inte att man får rösta från att man fyllt 16. Det var helt nytt för mig. Men jag tycker det är rätt att släppa in oss som är yngre. Kanske ska jag rösta. Bestämmer det när röstkortet och informationen kommer. Om det är något jag förstår ska jag självklart rösta, men om jag inte förstår vill jag inte delta.

– Kanske, jag vet inte. Kyrkovalet är inget jag kan så mycket om. Jag skulle behöva läsa på mer och finna någon grupp som känns viktig för mig. Eftersom jag är medlem och dessutom blivande religionslärare är det ju bra om jag har koll. Jag vill att kyrkan ska bevara öppenheten och erbjuda gemenskap för alla. Det skulle jag vilja lägga min röst på.

Namn: Tina Sjöberg

Ålder: 31

Bor: Karlstad

Yrke: Student, läser till ämneslärare i historia och religion

Besökte en kyrka senast:

Söderköpings gästabad i S:t Laurenti kyrka. Åker alltid dit sista helgen i augusti varje år.

Medlem för att: Det var föräldrarnas val från början men jag tycker om kyrkan och idén med gemenskap. Man är alltid välkommen och får vara sig själv.

